

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1875/2015
14.04.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у спору по тужби тужиоца С.М. из К., чији су пуномоћници И.Н. и Б.М., адвокати из Ц., против туженог Ђ.С. д.о.о. из К., чији је пуномоћник Н.М., адвокат из И., ради исплате, ради понављања поступка, одлучујући о ревизији туженог изјављеног против решења Вишег суда у Сомбору Гж1 110/15 од 25.06.2015.године, у седници већа одржаној дана 14.04.2016.године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог Ђ.С. д.о.о. из К. изјављена против решења Вишег суда у Сомбору Гж1 110/15 од 25.06.2015.године.

Образложење

Решењем Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 388/12 од 16.04.2015. године, ставом првим и другим изреке предлог тужиоца ради понављања поступка је усвојен, дозвољено је понављање поступка који је окончан правноснажном пресудом Општинског суда у Кули на основу одрицања П1 1416/06 од 10.01.2007.године. Ставом трећим изреке стављена је ван снаге пресуда Општинског суда у Кули на основу одрицања П1 1416/06 од 10.01.2007.године.

Виши суд у Сомбору решењем Гж1 110/15 од 25.06.2015.године, ставом првим изреке одбио је жалбу туженог и решење Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 388/12 од 16.04.2015. године потврдио. Ставом другим изреке одбио је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепеног решења тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана 412. а у вези члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/04 ... 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) и одлучио као у изреци из следећих разлога:

Ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју се у поступку по ревизији пази по службеној дужности. У нижестепеним решењима дати су разлози о свим одлучним чињеницама, који нису међусобно нејасни ни противречни, па се неосновано у ревизији тужени позива на повреду члана 361. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку.

Према стању у списима пресудом на основу одрицања Општинског суда у Кули ПП 1416/06 од 10.01.2007.године одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да јој исплати зараду и других накнада из радног односа. Ова пресуда донета је на основу члана 377. ЗПП, јер је тужиља поднеском достављеним суду дана 09.01.2007.године повука тужбу уз одрицање од тужбеног захтева. Тужиља је са туженим закључила уговор о вансудском поравнању којим се одрекла свих новчаних потраживања према туженом на име зараде која је била предмет тужбеног захтева у том спору и преузела обавезу да ће се одрећи постављеног тужбеног захтева уз престанак радног односа код туженог на дан потписивања уговора о вансудском поравнању. (Уговор о вансудском поравнању). Тужиља је дана 12.03.2015.године поднела предлог за понављање поступка из разлога прописаних чланом 422. став 1. тачка 11. Закона о парничном поступку. За разлог за понављање поступка сазнала је дана 18.02.2015.године, односно за одлуку по Уставној жалби М.С. Уставни суд Републике Србије утврдио је својом одлуком Уж бр. 6784/12 дана 12.11.2014.године повреду права подносиоца уставне жалбе на правично суђење и правичну накнаду за рад зајемчену чланом 32. став 1. и члана 60. став 4. Устава Републике Србије, те је предмет наведеног тужбеног захтева утврдио апсолутну ништавност тачке 3. уговора о вансудском поравнању закљученог између подносиоца уставне жалбе С.М. и послодавца АД Ђ.С. дана 23.03.2010.године, те и поступак по уставној жалби Ј.Б., је Уставни суд Републике Србије својом одлуком Уж бр. 2524/2009 од 22.02.2012.године утврдио повреду права подносиоца уставне жалбе на правично суђење и правичну накнаду утврђене наведеним одредбама Устава Републике Србије и постављено питање важења уговора о вансудском поравнању закљученог дана 29.01.2007.године између М.С. и туженог послодавца АД Ђ.С.. Сматра да се наведеним одлукама Уставног суда налази у истој чињеничној и правној ситуацији и да су претходно означене одлуке Уставног суда биле у ранијем поступку употребљене, биле би од утицаја за доношење повољније одлуке за тужиљу, односно суд не би донео пресуду на основу одрицања применом члана 377. став 3. Закона о парничном поступку, јер се ради о захтеву којима странке не могу располагати (члан 3. став 3. ЗПП). Тачније у корпусу права на рад прописаних чланом 60. став 3. Устава Републике Србије налази се и право на новчану накнаду за рад и правну заштиту за случај престанка радног односа које се нико не може одрећи. Уз предлог приложене су и фотокопије наведених одлука Уставног суда Републике Србије на које се тужиља позвала.

Тужени је поднео одговор на предлог за понављање поступка у коме је навео да наводи из одлуке Уставног суда не могу имати правно дејство према тужили у овом предмету, јер се тужиља не налази у истој правној и чињеничној ситуацији као подносилац уставне жалбе Б.Ј. и М.С., јер је за тужиљу

донета пресуда на основу одрицања, те да се тужила потписивањем уговора о вансудском поравнању са туженим није одрекла својих права потраживања од туженог зајемчених чланом 60. став 4. Устава, већ је тужила одустала од својих новчаних потраживања на основу одрицања, због чега је и донета наведена пресуда на основу одрицања, а не на основу расправљања пред судом. Из наведених разлога предложио је да се предлог тужиле за понављање поступка одбије као неоснован.

Одредбом члана 422. став 1. тачка 11. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС2 бр. 125/04 ...111/09) прописано је да поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може се по предлогу странке поновити, ако је у поступку по уставној жалби, Уставни суд утврдио повреду или ускраћивање људског или мањинског права и слободе зајемчених Уставом у парничном поступку.

Према члану 87. Закона о Уставном суду, ако је појединачним актом или радњом повређено или ускраћено Уставом зајемчено људско или мањинско право или слобода више лица, а само неки од њих су поднели уставну жалбу, одлука Уставног суда односи се и на лица која нису поднела уставну жалбу ако се налазе у истој правној ситуацији.

По оцени Врховног касационог суда правилан је закључак нижестепених судова да су били испуњени услови да се дозволи понављање правноснажно окончаног поступка применом члана 422. став 1. тачка 11. Закона о парничном поступку. Тужила се налази у истој чињеничној и правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе Ј.Б., по чијој уставној жалби је Уставни суд Републике Србије утврдио да је пресудом Окружног суда у Сомбору Гж1 914/09 од 26.10.2009.године повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење и на правичну накнаду за рад из члана 32. став 1. и члана 60. став 4. Устава Републике Србије, због чега је поништена ова пресуда и наложено надлежном суду да одлучи о жалби туженог изјављеној против пресуде Општинског суда у Кули П1 1347/06 од 10.06.2008.године. Ј.Б. и тужила у овом спору тражили су својим тужбама исплату истоврсних новчаних потраживања по основу рада код туженог (регреса, разлике зараде, пореза и доприноса). Тужила се одрекла тужбеног захтева што је имало за последицу доношење пресуде на основу одрицања применом члана 377. ЗПП и одбијен је тужбени захтев у овом спору. Као и подносилац уставне жалбе и тужила је закључила уговор о вансудском поравнању са истим послодавцем. У тој ситуацији чињеница што се тужила одрекла тужбеног захтева у овом спору не значи да је тужила у другачијој правној ситуацији у односу на подносиоца уставне жалбе. Одрицање као располагање субјективним правом по својој правној природи се односи и на правни посао и на процесну радњу. Доношењем пресуде на основу одрицања суд је поступио супротно члану 3. став 3. Закона о парничном поступку, јер је дозвољено располагање странака супротно члану 60. став 4. Устава Републике Србије. Забрана доношења пресуде на основу одрицања из члана 337. став 3. Закона о парничном поступку односи се на захтев којим странке не могу располагати-располагање странака које је у супротности са принудним прописима и јавним поретком и правилима морала.

Како се тужила у овом спору налази у истој правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе, а одлука Уставног суда донета у поступку по уставној жалби подносиоца Б.Ј. има правно дејство и према тужили, па су нижестепени судови правилно дозволили понављање поступка окончаног правноснажном пресудом донетом у овом спору и ту одлуку укинули применом члана 428. став 2. Закона о парничном поступку.

Ревизијом туженог у претежном делу се понављају жалбени наводи који су били предмет правилне оцене другостепеног суда које прихвата и Врховни касациони суд.

На основу члана 412. став 4. а у вези члана 405. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић, с.р.**